

AktieRadius

Kwartaaluitgave van RADIUS Nederlandse Vereniging van Houtdraaiers

109 Jaargang 29,
maart 2021

r RADIUS NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
HOUTDRAAIERS

In dit nummer

Van de redactie	2
Van de bestuursafdeling	3
Zo Opa, zo kleinzoon	4
Jaarringtj drekening	7
Draaien in een bubbel	9
Open oloïde	13
Enquête RADIUS houtdraaidagen	17
Uitslag mooiste werkstuk	20
De Wissel	23
Draaibank als drumschuurmachine	27
Radius live	30
Volgelaats overdruk stofmasker	31
Verenigingsnieuws	36
Colofon	39

Foto omslag:

Winnend werkstuk

Jos Handgraaf

Uiterste inleverdatum kopij:

Voor nr. 110: 15 mei 2021

Van de redactie

Henk de Rijk

Het eerste nummer van 2021. We zitten nu 1 jaar in de corona pandemie en we hopen maar dat we straks weer de gewone dingen kunnen doen zoals bij elkaar op bezoek en weer naar de bijeenkomsten van de afdelingen. Want we missen het toch wel allemaal. In dit nummer weer veel afwisselende artikelen, als eerste de uitslag van de werkstukken wedstrijd en het is fijn te zien dat er aardig wat stemmen zijn binnengekomen de uitslag kunt u zien op pagina 20 en 21. In bestuurszaken kunt u de laatste inzending zien van Wim Meijboom die dit jaar afscheid neemt als secretaris van Radius ik denk dat we veel dank zijn verschuldigd voor zijn inzet de afgelopen jaren en wensen de nieuwe bestuursleden succes.

Een leuk artikel over een trotse opa en zijn kleinzoon die bij heeft leren houtdraaien. Een verhaal van Martien van Vliet over draaien in de corona bubbel met mooie resultaten. In het artikel van de De Wissel kunt u lezen over het internationaal samenwerken om 1 werkstuk te maken, Dit initiatief van Iris Laven die hoopt op deze manier meer houtdraaiers hiervoor enthousiast te maken om gezamenlijk tot 1 werkstuk te komen. Wat tijdens de corona pandemie veel wordt gedaan is zoomen op de computer, u kunt in het artikel van de Afd. De Zuiderling in Limburg lezen hoe u hier aan kan deelnemen.

Veel leesplezier

Het werken met voor het houtdraaien gebruikelijke gereedschappen, machines en uitgangsmateriaal kan gevaarlijk zijn. Lees vóór het gebruik de bijbehorende voorschriften en volg de daarin gegeven aanwijzingen zorgvuldig op. Noch de Vereniging RADIUS, noch de redactie van AktieRadius, noch de auteurs van de in dit nummer opgenomen artikelen en advertenties kunnen enige aansprakelijkheid aanvaarden voor onvolkomenheden of andere fouten.

Van de bestuurstafel

In deze eerste maanden van het nieuwe jaar is het bestuur niet bij elkaar geweest maar hebben er een aantal vergaderingen via de moderne techniek plaatsgevonden. De laatste twee vergaderingen via Zoom, eerst wat koudwatervrees maar na twee Zoom vergaderingen raken we er aardig aan gewend. Het bestuur heeft dan ook besloten om een Zoom abonnement aan te schaffen dat het mogelijk maakt om toch te kunnen vergaderen. We onderzoeken momenteel in hoeverre dit Zoom abonnement ook voor andere doeleinden gebruikt kan gaan worden. Dat wil niet zeggen dat we het fysiek vergaderen in zijn geheel gaan afschaffen, zodra het weer veilig kan zullen we weer bij elkaar gaan komen. Duidelijk is wel dat we in deze Corona periode ervaren dat dingen ook anders georganiseerd kunnen worden. Daarom moeten we zeker ons voordeel meedoen. Ook voor RADIUS breekt er in meerdere opzichten een nieuw tijdperk aan. Wat in jaren niet is gelukt lijkt het erop dat we na de ALV met een compleet bestuur verder kunnen om gezamenlijk leiding te geven aan de vereniging. Dat is meer dan prettig omdat we dan beter in staat zijn om veranderingen en vernieuwingen die deze tijd met zich meebrengt voor elkaar te gaan krijgen.

Het bestuur heeft ter voorbereiding op de nieuwe samenstelling van het bestuur de taken van bestuursleden in kaart gebracht, aangevuld met alle werkzaamheden die er binnen de vereniging gedaan moeten worden. Uit deze inventarisatie bleek dat het takenpakket van de secretaris te uitgebreid geworden is. Er is daarom een nieuw takenpakket samengesteld voor de functie van secretaris. Andere en nieuwe taken worden overgenomen door huidige- en nieuwe bestuursleden, aangevuld met een aantal leden die graag iets willen doen voor de vereniging.

Mijn taak als secretaris van RADIUS zit er bijna op als ik dit stukje schrijf, nog een bestuursvergadering, voorbereiding van de digitale ALV en de verslaggeving daarvan. En natuurlijk het overdragen van het secretariaat aan mijn opvolger. In de afgelopen 6 jaar heb ik met vele mensen vanuit de vereniging contact gehad en samengewerkt. Met elkaar hebben we veel bijgedragen om RADIUS als vereniging van houtdraaiers verder vorm te geven. Daarom dank aan al die (oud) bestuursleden, afdelingscontactpersonen, ledenadministrateur, leden van de kerngroep, leden van de jubileumcommissie en individuele leden waarmee ik de afgelopen jaren mocht samenwerken.

Het zal eind maart lijken op een mini pensionering denk ik, geen mails meer beantwoorden, mensen met elkaar in contact brengen, vergaderingen notuleren en verslagen maken. Mijn computer gaat voor een deel in de ruststand. Er is wel een mooi voordeel ik kan nu weer vol overtuiging lid gaan worden van de Flevohoutdraaiers, 6 jaar geleden ben ik hier bewust mee gestopt omdat ik het moeilijk vond om beide rollen te combineren. Meer dan in de afgelopen 6 jaar hoop ik nu weer tijd te krijgen om bij de "oude rotten" in het vak kennis op te doen om mijn prestaties op de houtdraaibank waar mogelijk verder te ontwikkelen. Ik kijk er naar uit. Het gaat u allen goed, sterkte en succes voor het nieuwe bestuur.

Wim Meijboom

Zo opa, zo kleinzoon

Chris Beumer

Als fanatiek houtdraaiër én opa ben ik zeer trots dat mijn kleinzoon Tom op zijn tiende jaar interesse begon te tonen in het houtdraaien. Dus wat deed deze Opa? Die kocht een oude Gude van €50,-. Met alleen de onderdelen tussen center draaien.

Snel heb ik een hok gebouwd aan de schuur zodat er een draaibankje kon worden neergezet en toen ging het van een leien dakje. Tom begon eerst met het draaien van honingdippers, maar al snel werden dozenvol honingdippers gedraaid.

Voor Tom was daar de lol al gauw vanaf. Opa

Chris regelde een middagje bij Ronald Kanne en dat smaakte naar meer. Gauw nog maar een keer Ronald Kanne aan de jas getrokken of hij in Zutphen op de Demo niet een keer mocht meedoen op de Houtdraaidag. Zo gezegd, zo gedaan.

Daar stonden ook onze collega's van de Vlaamse Houtdraaiers. Deze mannen waren zeer enthousiast dat Tom op zo'n jonge leeftijd geïnteresseerd was in de houtdraaijerij. De collega's vroegen hem om een jaar later bij hen in de stand te komen draaien. Tom was

toen 12 jaar. Onderhand stond er voor Tom bij opa in de schuur een nieuwe HBM. Ieder uurtje dat Tom vrij had van school was hij te vinden in de schuur bij opa en maar draaien

en oefenen. Schaaltjes, pennen, urnen noem het maar op... alles wordt gedraaid. Ondertussen is opa zijn Eco Twister ook al regelmatig kwijt en zijn de grote beitels van opa ook door Tom in gebruik genomen.

En toen gingen opa en Tom samen naar het Jubileum Feest van Radius in die prachtige tuinen. Daar komen we een collega draaiër tegen, die Tom een flink oud stuk Taxus geeft. Het blok is zo'n 45 cm hoog en +/- 25 cm doorsnede en daar moest hij maar wat van

maken. Met dat blok op zijn nek door de tuinen richting uitgang, kwamen we een van de Vlaamse draaiers tegen die vroeg: "Tom wat ga je daar mee doen?". Als jij hier wat moois van draait mag jij volgend jaar bij ons in Zutphen staan en meedraaien. Zo is het dus gekomen, Tom was 13 toen hij op de beurs mocht meedraaien bij de Vlamingen.

Het afgelopen jaar 2020 is jammer genoeg voorbijgegaan zonder evenementen. Tom is nu 14 jaar en oefent en draait nog steeds regelmatig in de schuur bij opa. Huiswerk gaat nu natuurlijk voor, maar regelmatig is hij te vinden in de schuur omdat hij dan even zijn hoofd wil leegmaken en creatief bezig wil zijn. Ondertussen is er in de schuur een nieuwe HBM met toerenregelaar te vinden. Die wordt gebruikt om bijvoorbeeld prachtige pennen te maken.

De tijd van honingdippers is voorbij!

Fijnhout Drenthe

Leverancier van elke gewenste houtsoort

Direct uit voorraad leverbaar ruim 80 soorten massief hout.

In onze ruime voorraad altijd een grote keuze voor hout-draaiers en instrumentbouwers

Klik op www.fijnhoutdrenthe.nl

Houthandel van der Horst BV - De Drentse Fijnhouthandel

Veilingstraat 46, 7833 HN Nieuw-Amsterdam
Telefoon: 0591 552504 - Fax: 0591 381910

E-mail: info@fijnhoutdrenthe.nl
www.fijnhoutdrenthe.nl

Bel voor een afspraak met Ton van der Horst: 06 50 50 1936

... meer dan 30 jaar ervaring en innovatie

KILLINGER

De houtdraaiwinkel voor grote en kleine meesters

KM 3100 SE = 3PK

KM 1500 SE = 2PK

KM 1450 SE = 2PK

KM 1400 SE = 1PK

KILLINGER Maschinen GmbH

Ringstraße 28
D-82 223 Eichenau b. München

Tel +49 - (0)8141 - 3573 732
Fax +49 - (0)8141 - 3573 750

mail info@killinger.de
web www.killinger.de/maschinen
shop www.killinger.de

Jaarringtj drekening of Dendrochronologie

Ab Strijker

Kortgeleden vroeg mijn kleindochter of ze voor vrienden van hen die gingen trouwen twee kandelaars mochten draaien. Samen met haar vriend hadden ze al vaker bij mij achter de draaibank gestaan en ik had er vanzelfsprekend geen bezwaar tegen. Na enig zoeken viel hun keuze op gouden regen, een erg mooie houtsoort en het resultaat mag er zijn, foto 1. Vooral de zwarte banden die zijn ontstaan tussen het spint en kernhout maken het mooi. (komt niet voor bij alle gouden regen).

Toen ik het kopshout bij een ander stukje gouden regen nog eens goed bekeek viel mij op dat er duidelijk verschil was in de breedte van de jaarringen, foto 2. Ik had daar wel eens vaker iets over gehoord en ben toen eens wat gaan zoeken op internet. En jawel hoor ik vond veel en waar ik nu over ga schrijven heeft verschillende namen: jaarringtj drekening,

maar ook boomtj drekunde of met een heel mooi woord: dendrochronologie. (dendro = boom en chronologie = tj drekening)

Het is een methode voor de datering van hout gebaseerd op het vergelijken van jaarringpatronen. Ik had er al eens vaker mee te maken gehad want in AR no. 81 heb ik een artikel geschreven over kienhout of moereik. Ik had toen een stam van bijna

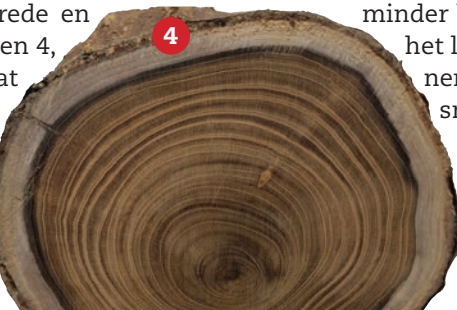

2 meter gekregen die bij het maken van een zandafgraving in het Kuiderbos, in het noorden van de Noors-Oostpolder, naar boven was gekomen. Foto 3 is het restant wat nu nog bij mij is overgebleven. Toen werd mij verteld dat deze stam ca. 2000 jaar oud was. Ik vroeg toen: "Hoe kunnen ze dat nu bepalen?" Het antwoord was: "Dat is door deskundigen bepaald aan de hand van de jaarringen" Ik ben daar toen niet verder op ingegaan maar nu begin ik het te begrijpen.

Methoden

Als een boom wordt omgehakt kan men, door het tellen van de jaarringen, precies zien hoe oud die boom is. Maar er is meer te zien. Als je let op de breedte van de jaarring dan kun je zien of de boom snel of langzaam is gegroeid; grof of fijnjarig hout. Maar je ziet nog meer verschillen; in één stam zie je brede en

eens goed naar de foto's 2 en 4, Nu is het bekend dat volging van brede en

minder brede jaarringen, kijk maar het lijken wel streepjescodes.

nergens in de boom de opeen-volging van brede en kleine jaarringen het z.g.

jaarringpatroon zich herhaalt. Deze verschillen komen hoofdzakelijk door wisselingen in het klimaat. In een mooie zomer, met voldoende regen zal de jaarring dikker worden dan in een droge hete zomer met weinig of geen regen. Voor een bepaalde regio kan men op deze manier hele tabellen of grafieken maken door per jaar de breedte van de jaarringen te meten. Bij voorkeur gebruikt men hiervoor eikenhout. Er zijn bureaus die op deze manier tabellen hebben gemaakt die tot 10.000 jaar teruggaan.

Ook bij levende bomen kan men onderzoeken hoe oud een boom is. Met een speciale kernenboor, foto 5, kan er een boorkern uit het hout worden gehaald en kan men aan het aantal jaarringen de leeftijd bepalen. Maar ook kan men dan de ouderdom bepalen aan de hand van de verschillen in jaarringdikte.

Bij het maken van deze tabellen is wel voorzichtigheid geboden omdat de groeiplaats en grondsoort van groot belang zijn. Een boom zal op droge zandgrond in Oost-Nederland zich anders gedragen dan in veengrond of op zware klei. Maar als men voldoende hout heeft van verschillende leeftijden en van verschillende plaatsen kan men redelijk nauwkeurige tabellen maken voor een bepaalde regio van een land.

Toepassingen

Deze dendrochronologie heeft veel toepassingsgebieden.

1 Bij bouwhistorisch onderzoek is de toepassing mogelijk. Is een gebouw nu uit de 12e of de 15e eeuw? Een goede dendrochronoloog kan het aan de gebruikte balken bepalen.

2 Bij de archeologie

Bij opgravingen komt men soms oude gebouwen tegen die op palen gefundeerd waren, foto 6, en waarvan de leeftijd alleen met jaarringtjdrekening is te bepalen.

3 Bij oude scheepswrakken kan men, door de leeftijd van het hout te bepalen de ouderdom van het wrak uitrekenen.

4 Schilderijen van oude meesters werden vroeger vaak op hout geschilderd. Door de leeftijd van het hout met een kernenboor te bepalen weet men dan redelijk nauwkeurig wanneer het werk is geschilderd. Bij fraudeurs kwam het voor dat een schilderij gemaakt was op hout van een boom die pas was gekapt jaren nadat de schilder leefde.

5 Ook bij oude muziekinstrumenten kan men hier gebruik van maken. De klankborden zijn heel vaak gemaakt van de fijnspar, gewoon vurenhout, zie foto 7. Dit hout leent zich goed voor dendrochronologisch onderzoek. Een zogenaamde 'oude' Stradivarius kan zomaar uit de werkplaats komen waar hij zojuist is gemaakt.

Draaien in een bubbel

Martien van Vliet

En dan was het afgelopen jaar ineens anders. Alle voorgenomen reisjes met houtdraaien werden geschrapt, hotels werden afgezegd en op de site werd het woordje afgelast ingebracht. Zelfs zaagmolen De Salamander moesten we maanden missen. Wat overbleef was een werkplaats en een stapel oude en hoofd vol nieuwe ideeën. Het heeft me een werkzaam 2020 opgeleverd.

Het begon met een nieuw soort van vogels vogel waarvan de eerste serie naar het Waelstee museum op Texel was gebracht en uiteraard de schapjes en uiltjes. Helaas het museum ging op slot en is dat tot nu toe gebleven.

5 uilen kon ik in april nog net plaatsten op de informatieborden bij zaagmolen De Salamander voordat de molen op slot ging.

En toen was het ineens anders en ik besloot wat werkstukken te maken die de vormtaal zijn van dat moment. Geïnspireerd door Joachim Winter bedacht ik in die trant een aantal werkstukken.

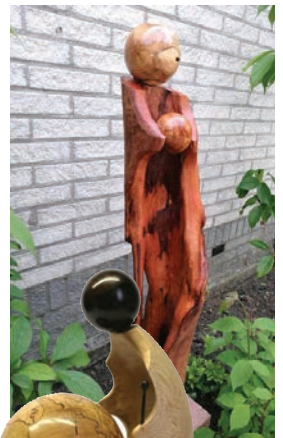

Het begon met een persoon die de pandemie, als een echte staatsman, tot stoppen wil brengen. De kleinere persoon stelt de jeugd voor die daar een belangrijke rol in spelen en tot slot een wereldbol die beiden vasthouden omdat dit een wereldwijd probleem is.

Tijdens het thuiszitten en ik een nieuwe tuin zag ontluiken bedacht ik mijn versie van de "De Schreeuw" van Munch en een voetbalertje toen het balletje trappen weer was toegestaan..

Een tekst van Joachim bracht mij op het idee om een versie van een dansend ei te draaien wat werd gewaardeerd door hem.

Vervolgd door het tweede coronastuk. Toen bekend werd dat ouderen een vergeten groep bleken in de verpleegtehuizen en noemde het "The old" man and his world.

Dat werd afgewisseld met kikkers.

En aanpassen waar ik niet zo tevreden over was en nog niet af was..

Met het afval en van gemaakte stukken een abstract. Het was niets en had toch wat gevonden.

Toen de pandemie een wereldwijd probleem werd bedacht ik een stuk geïnspireerd door Calder. Een wereldbol wankelend op een dunne draad.

Het was welletjes en ik besloot wat vrolijker te gaan draaien en dat bracht me op het idee om de beweging van dansende mensen vast te leggen. En kon daarvan geen genoeg krijgen.

En begon ook oude stukken die ik voor reparatie terug keek een nieuwe look te geven.

Dat gaf me ook ruimte om heel andere dingen aan te pakken zoals de restauratie van een Noors spinnewiel uit 1820.

En bedacht een stuk dat het einde van de pandemie moet gaan inluiden. Een wereldbol waaruit de wil om te blijven bestaan er uitspatte.

In september maakte ik nog een tweetal stukken waarmee ik voorlopig de stapel schetsen aardig had geminimaliseerd. Het werd een vogel in de vlucht met jong en een ouder met kind. Een symbool van heden en toekomst.

In oktober kwam ik in m'n stapel Woodturning voorbeelden een alleraardigst stuk tegen van een draaiër die helaas gestopt is en draaide dat.

In november besloot ik om het segmentdraaien weer eens op te gaan pakken. Een paar leden van onze groep zijn daar actief in maken geweldige stukken en dat werkt aanstekelijk. Ik bedacht

een andere manier van samenstellen van de segmenten en kom daar t.z.t. nog een keer op terug. Ik was in ieder geval weer een paar weken onder de pannen.

Als sluitstuk van dit jaar draaide ik een licht gebogen wandobject dat bestaat uit ruim 700 stukjes hout van Blood wood, tabaco, wengé en esdoorn waar ik een kleine drie weken aan gewerkt heb.

Het is nu begin januari en ben wat extra meubelwerk aan het maken voor mijn werkplaats als sluitstuk van vernieuwde werkbanken en kasten. En dan weer heerlijk aan de draai met nieuwe werkstukken waar de tekeningen en modellen al van gemaakt zijn.

Martien van Vliet 5 januari 2021
<https://houtdraaien.weebly.com/>

Open oloïde

Frans Smet

Wat is een oloïde?

Een oloïde is een wiskundige figuur die door de Zwitser Paul Schatz ontdekt is na een vraag van Rudolf Steiner om andere geometrische vormen te zoeken dan de bekende platonische figuren zoals kubus, kegel, cilinder e.d. Schatz ontdekte dat een kubus drie gelijke gewichtsdelen had. Vanuit die gedachte ging hij met die kubusonderdelen aan het draaien en kwam tot een nieuwe ruimtelijke figuur die mooi voor het oog is en lekker in de hand ligt. Die figuur is opgebouwd uit twee cirkels die loodrecht op elkaar staan, waarbij de omtrek van de ene cirkel door het middelpunt van de andere cirkel gaat. De vorm bleek uitstekend geschikt om vloeistoffen te mengen, hetgeen toegepast wordt bij de verfindustrie en in de waterzuivering om zuurstof toe te voegen. De open vorm is een zoeken naar holtes en lijnen door verschillende kunstenaars. Persoonlijk kwam ik de open oloïde tegen bij de beeldhouwwinkel in Den Haag.

Het maken van een oloïde.

Om een oloïde te kunnen maken heb je wat volume nodig. Ik ben uitgegaan van twee vurenhouten balken van 20 x 10 cm. Door de twee balken te verlijmen krijg je een balk van 20 x 20 cm. Omdat de oloïde opgebouwd is uit twee cirkels die elkaar deels overlappen krijg je dus een balk van 30 x 20 x 20 cm ($1\frac{1}{2}$ x breedte / hoogte) (zie foto 1). Dit zijn de klassieke afmetingen van een oloïde. Op het internet wordt ook uitgegaan van een vorm die iets langer is, omdat die beter zou rollen. Wil je dit doen dan moet je de tussenafstand vermenigvuldigen met $\sqrt{2}$ keer wortel 2.

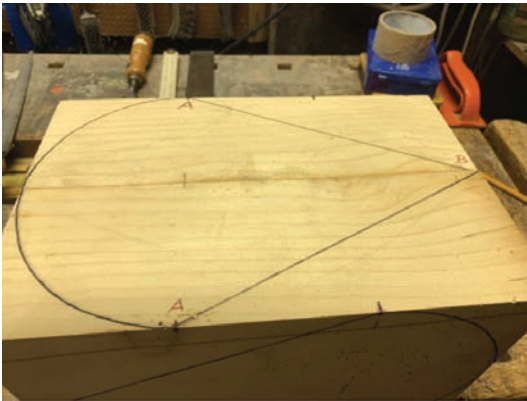

Foto 1

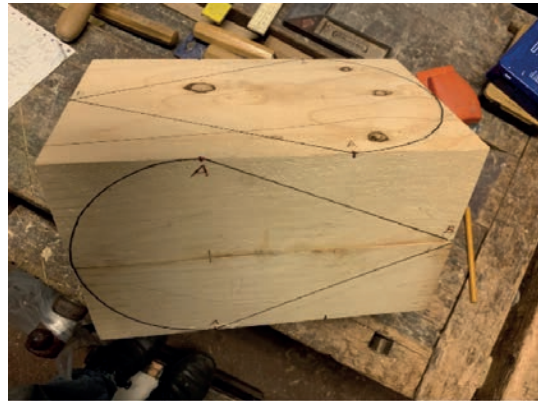

Foto 2

Op de balk teken je de middellijn van 20 x 20 cm die later de cirkellijn moet worden. Dat betekent dat je aan de andere kopskant de middellijn loodrecht op die van de eerste middellijn moet zetten. Op de lange zijde teken je de cirkel met straal 10 cm af en trek vanaf de punten A1 en A2 lijnen naar het midden van de tegenover liggende kopszijde. Dat is immers het uiteinde van de middellijn van die andere zijde. Op de foto 2 is dit punt B. Als we de balk een kwartslag draaien voeren we dezelfde handeling als zojuist uit op dit vlak dus halve cirkel en twee lijnen naar het andere middelpunt, eveneens punt B.

HTK-806 Handgereedschapset

Bevat TC-800 Tormek koffer, HTK-00 Opberg Inleg, SVM-45 Messen hulpstuk, SVM-140 Messen hulpstuk, SVM-00 kleine mes houder, SVX-150 Scharen hulpstuk, SVA-170 Bijlen hulpstuk en SVS-38 Gutsen hulpstuk.

HTK-806

EAN Code: 7392485007111

Gewicht: 2,80 kg

Formaat: 308x399x95mm

Nieuw!

TNT-808 Houtdraaiersset

Bevat TC-800 Tormek koffer, TNT-00 Opberg Inleg, TNT-300 houtdraaiers instructieboek, TTS-100 instelmal draaibeitels, MH-380 beschermhoes, LA-120 Lederen wetschijf, SVD-186R Hulpstuk gutsen, SVS-50 Multi hulpstuk en SVD-110 Slijpsteen.

TNT-808

EAN Code: 7392485007104

Gewicht: 3,28 kg

Formaat: 308x399x95mm

Hegner & Ko

Fermiweg 16

3208KT Spijkenisse

Tel : 0181 647535

E-mail : rob@hegner.nl

www.tormek.com/netherlands/nl/

Lintzagenopmaat.nl

U geeft de maat, wij lassen de lengte

Chromstaal

Koolstofstaal

Hardpoint

- Gespecialiseerd in het maken (lassen) van lintzagen.
- Levering aan bedrijven en particulieren.
- Uitstekende kwaliteit lintzagen vanaf 6 mm breed en 0,36 mm dik.
- Levering lintzagen voor zagen van hout, kunststof en metaal.
- Lintzagen op voorraad, snel leverbaar.

Slijptechniek Beusichem
Beusichemsebroeksteeg 1
4112 PJ Beusichem

www.lintzagenopmaat.nl
info@lintzagenopmaat.nl
0345 - 501 501

We zagen nu de grote stukken overtollig hout eraf. Dit doen we langs de lange lijnen A-B. Houd 1 á 2 mm afstand van de cirkellijn, omdat die zuiver moet blijven. Mijn lintzaag heeft maar een doorvoer van 17 cm dus moet ik die grote stukken met de handzaag eraf halen. Na een blok van een zijde eraf gehaald te hebben kon ik met mijn lintzaag wel de cirkellijn goed maken. Dit luistert nauw, want dit is meteen de definitieve cirkellijn. Kun je wel met je lintzaag die 20 cm doorvoer aan dan is het raadzaam met de cirkel te beginnen en de zijvlakken daarna te doen. Ook daarvoor kun je dan de lintzaag gebruiken, want dat werkt niet alleen gemakkelijker maar ook preciezer dan een handzaag. Foto 3,4

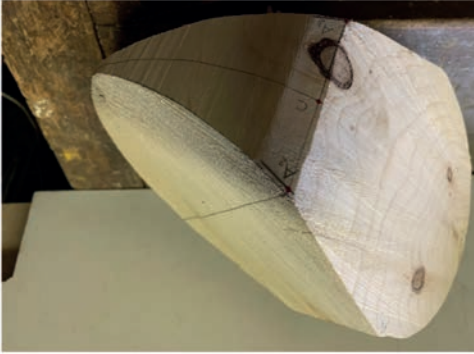

Foto 3

Foto 4

Houd de punten A', het midden tussen A1 en A2 in de gaten, want dat zijn essentiële punten die ik rood heb gemarkeerd. Met een vlakke brede beitel of guts 2/30 dan wel 3/30 (eerste cijfer staat voor de holling van de beitel die van 1 vlakke beitel tot 11 zeer holle beitel vorm dakgoot oploopt, en het tweede getal staat voor de breedte van de guts) haal je het hout weg tot je een rechte lijn krijgt tussen A' en de cirkellijn, waarop B het midden is. Houd deze cirkellijn goed in takt en blijf desnoods 1 mm uit die cirkellijn vandaan. Met een lange rasp of vijl maak je een recht vlak tussen de cirkellijn en punt A'. Dit is de finishing touch. Je hebt nu een gewone, lees gesloten, oloïde gekregen. (Zie foto 5 en 6)

Foto 5

Foto 6

Het maken van een open oloïde.

Voor een open oloïde gaan we verder met in het midden van de lijn A'-1 en A'-2 een gat te boren met een gatenboor rond 8 cm. We tekenen ook dat punt aan de tegenoverliggende zijde. Ook hier tussen A'-1 en A'-2. Met een spiraalboor maak ik eerst een gat door en door en kijk daarbij of ik goed uitkom aan de andere zijde. Eventueel corrigeer ik het boorgat door vanaf de andere zijde op de juiste plaats te boren, zodat beide boorgaten elkaar zullen treffen en er toch één richtlijn komt, mijn "lei-gat". Zorg ervoor dat er bij het boren geen essentiële lijnen, die straks doorgaande lijn moet worden, doorbroken worden. Met de gatenboor maak ik telkens een ronde zaagsnede (hoogte boor is ± 3 cm). Het hout hak ik dan weer weg met een guts 5/20, zodat ik weer ruimte heb om het boorgat te verdiepen. Dit doe ik telkens van beide kanten, totdat de gaten elkaar treffen. (Zie foto 10) Het boorgat ga ik eerst groter maken tot ongeveer 1 mm van de doorgetrokken lijn bij punt A'-1 of A'-2 naar punt B op het midden van de andere cirkellijn. Persoonlijk vind ik een groot gat met scherpe zijkanten bij de lijnen het mooist. Het zoeken naar de ideale, fraaie lijn is een boeiende bezigheid waar je soms kopzorgen over hebt, maar op het eind een glimlach op je gezicht tovert als het goed afloopt.

De eerste open oloïde die ik maakte kostte me wel zo'n 40 uur bij elkaar, maar bij de tweede was het denkwerk al gedaan en verliep het proces aanmerkelijk sneller. Het goed schuren en strak afwerken kost best wel tijd omdat alles met de hand moet gebeuren.

Op het internet is een beschrijving van een open oloïde te vinden met een andere start namelijk het uittekenen van diagonalen en eerst boren van het gat. Ik heb gekozen om de cirkellijn strak te houden en dat is bij bovengenoemde aanpak minder strak te doen.

Het eindresultaat zie je hieronder. Ik wens jullie veel succes met het maken van deze fraaie ruimtelijke vorm.

Foto 10

Foto 11

Enquête

RADIUS Houtdraaidagen

Jan Karreman

Tijdens de corona-periode was het moeilijk om fysiek overleg te hebben maar toen de situatie dat even toeliet tijdens een periode van wat betere vooruitzichten lukte het toch om als kern-groep bij elkaar te komen en over de Houtdraaidag in maart 2021 te praten.

We gingen er toen nog van uit dat deze (eerder uitgestelde) dag in maart waarschijnlijk wél door kon gaan en gingen aan de slag. (Inmiddels spreken we echter over najaar 2021).

We hadden gelukkig al een locatie gevonden en konden ons dus richten op de inhoud van de dag.

Omdat we graag een zo breed mogelijk gedragen programma willen besloten we tot het houden van een kleine enquête zodat iedereen zijn inbreng kon geven.

Op de uitnodiging, die aan 710 leden werd verstuurd, werd door 105 leden gereageerd, weliswaar geen groot deel van de leden maar het stelde deze groep wel in staat om met bevindingen te komen.

Hieronder geven we beknopt de inhoud weer, beknopt want het zou erg veel pagina's kosten om alles weer te geven. We laten, buiten wat getallen, vooral vernieuwende en vaker terugkerende meningen en ideeën zien. En aan het einde tonen we nog enkele reacties van leden die toch nog enkele zaken nader wilden toelichten.

1. Demonstraties tijdens Houtdraaidagen

1a. Demonstraties tijdens Houtdraaidagen vanaf 2021, dus voor later.

71 leden kwamen met suggesties.

We houden deze achter de hand al komen de meeste van deze demo's ook terug onder 1b.

1b. Welke van de demo's uit 1a. wilt u in 2021 graag meemaken?

55 leden met suggesties, waaronder:

- beitelgebruik, welke beitel waarvoor te gebruiken?
- opspantechnieken (ook die zonder dure investeringen)
- slijptechnieken en de daarvoor beschikbare methoden maar ook "uit de hand slijpen".
- diep uithollen
- excentrische vormen
- kleuren, diep inkleuren, "marmeren" etc.

1c. Suggesties m.b.t. leden van RADIUS die u graag ziet als demonstrateur?

27 leden met suggesties

Er werden heel wat bekende en minder bekende namen genoemd, sommige meerdere malen.

We zullen hieruit een keuze maken en deze mensen benaderen.

1d. Wilt u zelf een keer demonstreren de komende jaren en zo ja, welke demo?

51 leden gaven aan dit niet te willen

17 leden gaven aan zelf een demo te willen verzorgen, een mooi aantal met een verscheidenheid

aan onderwerpen dus een ruime keuzemogelijkheid. We zijn blij met deze reactie die ons sterkt in de beslissing geen (dure) buitenlandse draaier uit te moeten nodigen. (1f.)

1e. Wat vindt u van een opfrisdemo draaitechniek? Waaraan denkt u dan?

62 leden hebben interesse 28 leden zeggen hieraan geen behoefte te hebben.

Genoemd werden o.a.:

- snijdend draaien
- veilig inspannen (zie ook 1b.)
- gebruik diverse beitels (zie ook 1b.)
- draad strelen
- beginnersactiviteiten/basistechnieken films

1f. Uitnodigen buitenlandse draaier.

20 leden zijn voorstander en willen hiervoor ook extra betalen

69 leden vinden dat we binnen RADIUS voldoende kwaliteit hebben om dit zelf te verzorgen.

Onder 1d. worden in ieder geval voldoende namen genoemd om hieruit een keuze te maken.

2. Partnerprogramma

2a. Dit betreft één of meerdere activiteiten voor partners van leden en/of andere bezoekers.

43 leden gaven aan hier voor te zijn 43 leden gaven aan hier tegen te zijn

We hebben in het verleden enkele malen hiermee gewerkt en hebben daarmee goede ervaring zodat we dit verder uitwerken.

2b. Heeft u of uw partner suggesties?

14 leden hadden een groot aantal suggesties waar we mee aan de slag kunnen.

3. Nieuwe ideeën voor het programma Houtdraaidagen

41 leden hebben vernieuwende ideeën waaronder o.a.:

- keuze van het hout, kennisoverdracht basismateriaal (hout), rekening houdend met tekening, nerf etc.
- stand met een ervaren draaier waar men terecht kan met allerlei vragen.
- houtdeskundige die (meegebracht) hout kan determineren.
- aparte ruimte voor beginnende draaiers waar alles gericht is op deze mensen, zoals benodigdheden, aanschafmogelijkheden, gevaren, etc.

Dit zijn een aantal vernieuwende ideeën. Er werden nog meer ideeën genoemd die hier niet genoemd worden maar die we wel achter de hand houden.

4. Wedstrijdelement bij exposities

4a. Vindt u het belangrijk dat er tijdens exposities een wedstrijdelement met een beoordeling door een publieksjury wordt ingevoerd?

46 leden zeggen ja 43 leden willen geen wedstrijdelement

4b. Indien ja, vindt u het dan belangrijk dat er volgens vooraf vastgestelde categorieën wordt beoordeeld?

33 van de 46 willen vastgestelde categorieën 13 van de 46 willen de jury de vrije hand geven

5. Workshops

5a. Vindt u dat er, naast eventuele workshops voor jongeren, ook workshops voor leden georganiseerd moeten worden?

65 leden geven aan dit wel te willen 22 leden geven aan hier geen behoefte aan te hebben

5b. Zo ja, aan welke workshops op het gebied van houtdraaien heeft u dan behoefte?

Er werden een aantal suggesties gedaan, waaronder:

- vormgeving
- fouten tijdens draaien
- workshops door docenten met verschillende kennis en specialisatie
- kleurtechnieken (zie ook 1b.)
- introductie CNC-technieken
- uitleg over historie en design
- kleurtechnieken
- zelf maken van gereedschap
- afwerken

Uit bovenstaande samenvatting blijkt dat bepaalde, voor velen bekende, onderwerpen toch weer steeds terug komen, logisch omdat dat de dingen zijn waar standaard veel mee wordt gedaan. Er kwamen echter voldoende vernieuwende zaken naar voren waar we graag mee aan de slag gaan.

Tenslotte enkele opmerkingen die we uit de enquête filterden die we u niet willen onthouden en waar we nu misschien niets mee doen maar waar we wellicht op termijn wel wat mee kunnen:

- **meer regionaal?:** Om meer mensen en jongeren te bereiken tijdens een houtdraaidag lijkt mij een regionale aanpak, dichterbij de mensen, meer op z'n plaats dan een landelijke houtdraaidag.

Dus jaarlijks meerdere kleinschalige regionale houtdraaidagen door de verschillende afdelingen en de landelijke houtdraaidag beperken tot één grote dag per 5 jaar, in de vorm van een lustrum b.v.

De kerngroep zou daarbij moeten ondersteunen.

Opmerking vanuit het RADIUS bestuur: De regionale aanpak was eerder al een keuze, zij het dan dat de afdelingen hier zelf mee aan de slag moeten.

We besloten immers tot één Houtdraaidag per jaar, centraal in Nederland en de organisatie van regionale dagen over te laten aan de afdelingen waarbij deze, indien gewenst, wel ondersteund kunnen worden.

- **workshops:** Dat men cursussen en workshops promoot is natuurlijk heel goed. Maar ik vind de ledendagen daar geen podium voor.

Natuurlijk is het goed om tijdens demo's e.d. mensen eens wat te laten proberen.

Evenementen zijn niet voor workshops.

- **wedstrijdelement 1:** Belangrijk is dit niet maar zolang dit met luchtigheid gebracht wordt kan het een waardevolle bijdrage zijn aan de dag. Als de jury aan het begin van de dag een aantal werkstukken zou onderscheiden en die onderscheiding (eventueel met motivatie) naast het werkstuk neerzet zal dat de hele dag een aanzet geven tot gesprek en zullen andere werkstukken mogelijk meer aandacht krijgen doordat mensen beter kijken en hun eigen criteria zoeken.

Misschien goed om niet "het beste werkstuk" te verkiezen maar een "voorbeeldig", "innoverend", of "inspirerend" werkstuk.

vervolg op pagina 22

Het mooiste werkstuk

In het najaar organiseerde het bestuur van RADIUS een wedstrijd waarin leden hun mooiste gedraaide werkstuk in de afgelopen CORONA periode per foto online aan konden leveren.

Alle 114 ingezonden foto's werden gepubliceerd in AktieRadius 108. Leden van RADIUS werden opgeroepen om a.h.v. de foto's een beoordeling te geven.

Het enige criterium was welk werkstuk vindt u het mooiste?

72 leden stuurden hun beoordeling in en dat bracht de volgende uitslag:

1e prijs

Foto 23 met 36 stemmen, de maker van het werkstuk is Jos Handgraaf, hij ontvangt een waardebon van € 250,00 te besteden bij de firma Baptist in Arnhem.

K RADIUS NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
HOUDRAAIERS

2e prijs

foto 24 met 28 stemmen, de maker van het werkstuk is Nico Oosthoek, hij ontvangt een waardebon van € 150,00 te besteden bij de firma Hegner in Spijkenisse.

3e prijs

foto 31 met 24 stemmen, de maker is Jan v.d. Berg uit Eindhoven, hij ontvangt een waardebon van € 100,00 te besteden bij de firma Schulte in Gross Hesepe (Dld)

Namens het bestuur bedanken we alle inzenders, beoordelaars en natuurlijk de leveranciers die samen met het bestuur de prijzen voor hun rekening namen.

Wim Meijboom
secretaris

K **RADIUS** NEDERLANDSE
VERENIGING VAN
HOUTDRAAIERS

- **wedstrijdelement 2:** De leden van RADIUS hebben een zeer verschillende achtergrond m.b.t. opleiding en beroep terwijl niet iedereen beschikt over hetzelfde hulpmateriaal. Met het organiseren van een wedstrijd bestaat de kans dat appels met peren vergeleken worden en steeds dezelfde leden in de prijzen vallen met het risico dat hobbyisten afhaken. Voor de meeste houtdraaiers is houtdraaien een hobby en een wedstrijd gaan volgens mij niet samen.

Ik vind een beoordeling door een publieksjury niet nuttig. De vereniging heeft als doel het houtdraaien op een hoger plan te brengen. Publiek zal oordelen “mooi en niet mooi” en dat is niet relevant.

Een jury die kan oordelen over kwaliteit van het product ongeacht de criteria “mooi of niet mooi” kan ons helpen onze kwaliteit te verbeteren.

- **nieuwe ideeën:** Het houtdraaien heeft een wat stoffig karakter terwijl er waarschijnlijk wel een brede belangstelling bestaat voor mooie, ietwat kunstzinnige dingen in combi met het ambacht.

Je kunt daarbij denken aan vernieuwde toepassing van materialen zoals kunststoffen, bladmateriaal, air brush, asymmetrisch draaiwerk, decoratie in het algemeen, klassieke technieken

voor het kleuren van hout (etsen b.v.) en technieken voor het door en door kleuren van hout. M.a.w: het meer opschuiven van ambacht naar kunstvorm.

Uiteindelijk zal de creativiteit van de houtdraaier zelf moeten komen.

Jan Karreman, voorzitter kerngroep.

Slijphulpstuk

Radius lid Teun van Mourik uit Bodegraven heeft een natslijper gekocht maar had toch wel wat moeite met de prijs van de hulpstukken, bijgaand foto's van het zelf vervaardigde hulpstuk, gemaakt van merantitriplex.

De Wissel

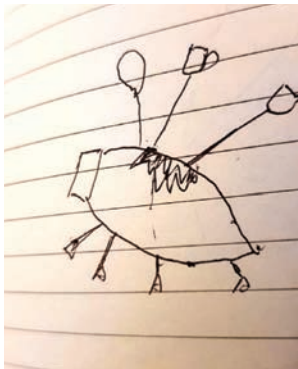
Lilian Wagt

Afgelopen december komen een aantal dames uit Nederland in aanraking met het WIT(women in turning) Exchange project van de AAW (American Association of Woodturners). Sommige van de leden van Radius zijn ook lid van de AAW. Omdat dit zo'n positieve ervaring is geweest willen wij je graag meenemen in de belevingen van Lilian Wagt.

Door één van de Radius leden werd ik geattendeerd om eens op hun site te gaan kijken. De AAW heeft een vrouwenafdeling. Nadat ik lid geworden ben kreeg ik al snel het verzoek om deel te nemen aan de Challenge 2020. Het doel hiervan is om samen met andere houtdraaiers ideeën, gewoontes en technieken uit te wisselen en niet te vergeten je netwerk verder uit te breiden. Als houtdraaier zeg je geen nee tegen een nieuwe uitdaging. Eind oktober 2020 hadden wij onze eerste Zoom overleg, de deelnemers komen uit zes landen, het merendeel was natuurlijk Amerikaans. Het is leuk om te zien dat er nog twee andere Nederlanders mee doen. We worden ingedeeld in groepjes van drie personen. Mijn groep bestaat uit Esther (een Mexicaanse) die net in Frankrijk woont en Tina uit Engeland. Nadat we via WIT elkaars mailadres krijgen, zijn we druk aan het communiceren (appen, mail, zoom, etc) gegaan. Al snel volgt het eerste Zoom online-overleg.

Eerst kijken we naar elkaars werk met veel bewondering. Tina heeft in haar draaiclub geleerd om alleen heel klein en fijn werk te maken. Ik ben meer van het grote werk en Esther zit daar tussenin. We krijgen

via WIT een woordenlijst waar we er één woordenset uit moeten zoeken en aan de hand van deze woordenset gaan we ons gezamenlijk project ontwerpen.

Wij hebben gekozen voor “Escaping Risk”. Al snel volgen de ontwerpschets en de vervolg Zoom overleggen.

de poten en de voorkant. Omdat Esther geen draaibank heeft sturen wij onze werkstukken naar haar, zet zij alles in elkaar en voegt de details toe.

In de tussen liggende weken hebben we op woensdag via Zoom een overleg met de

Ondertussen had ik een leuk stukje Esdoorn liggen en ben ik begonnen om de grote vorm te maken. De grote vorm blijkt later de basis te worden voor ons gezamenlijke werkstuk. Tina begint met

AAW-WIT groep en kunnen we vragen stellen. De afsluiting van het project wordt uitgesteld want Corona, Kerst en de post vertragen op dit moment de verwachte planning. Maar in januari 2021 lukt het de AAW-WIT eindelijk om een afsluitende presentatie te houden van twee uur met allemaal presentatie van de projecten.

Ik ben heel trots op onze groep al gaat het soms met handen en voeten. Het eindresultaat is erg mooi, maar het aller leukst van alles is dat ik weer twee nieuwe houtdraaiers heb leren kennen uit andere landen waar ik nog wekelijks contact mee heb. Zodra het mogelijk is spreken we af om gezellig een paar dagen samen te komen in Nederland om onze passie te delen.

Ik ga er vanuit of je nu een beginnende of gevorderd houtdraaiër bent, wij altijd van elkaar kunnen leren. De één is creatief, de ander technisch goed onderlegd een mooiere combinatie kun je niet hebben. Ik miste de mannen wel in dit vrouwenproject. Maar het is voor herhaling vatbaar en ik ben wel besmet met dit uitwisselproject.

Aanmelding

Laura, Lilian en Iris hebben ook meegedaan aan dit project en zijn zo enthousiast dat zij in Nederland dit uitwisselingsproject willen stimuleren. Inmiddels hebben Marcel, Anja en Albertjan dit project ook uitgevoerd en met enorm veel plezier.

Samenkomen en samenwerken is er het afgelopen jaar niet van gekomen. In overleg met het bestuur is er de werkgroep gestart “De wissel” genoemd. Met “De Wissel” kun je op afstand samen werken met iemand die je

(nog niet) kent. **Op woensdag 24 maart 2021 is de eerste bijeenkomst via Zoom.**

Wij nodigen je graag uit voor de eerste bijeenkomst. Aanmelden kan via de mail bij Anja anjalaubenberg@gmail.com, daarna ontvang je een uitnodiging voor de Zoom bijeenkomst. Mocht je geen mail hebben meld je dan aan op een andere manier bijvoorbeeld via iemand anders. Ook afdelingen moedigen wij aan om mee te doen en mee te denken.

Planning

Tijdens de Zoom bijeenkomst laten wij je zien hoe het project werkt en vertellen wij onze belevenissen van de diverse groepen en er is natuurlijk ruimte voor vragen. Ook niet leden en niet draaiers zijn welkom. Na de eerste bijeenkomst worden de werkgroepen samengesteld in groepjes van drie personen. Wil je met een eigen drietal meedoen dan is dat natuurlijk ook prima je keuze is vrij. Wij houden je op de hoogte via de mail. Via de Zoom volgen er nog een aantal inspiratiemomenten.

De afsluiting van het project met alle werkstukken komt in de volgende AktieRadius te staan en er volgt een mooie digitale Zoom presentatie. De duur van het project ligt precies

tussen de twee AktieRadius publicaties. Dit is een deadline waarbinnen het werkstuk klaar moet zijn.

Wellicht is het ook mogelijk je werk te laten zien op een opendag van Radius dus laat je inspireren en doe mee, nodig anderen uit. Doe je niet mee volg dan het project zodat je wellicht een volgende keer mee wilt doen.

Wij spreken uit ervaring, het is een bijzonder leuk, gezellig, inspirerend en verbindend project.

We zien jullie in de Zoom
Werkgroep Marcel, Anja, Lilian en Iris
En de overige deelnemers aan dit project
Laura en Albertjan.

Fragmentarische omcirkeling
Albertjan, Marcel en Anja

Escaping turbulence
Iris, Laura en Bitten

De Houtdraaijerij

Draaibanken en accessoires • Gereedschappen • Schuren en Afwerken
Hout • Instructie • Persoonlijke bescherming

Oneway

Killinger

Robust

Stratos

Midi Pro

Accessoires

Gutsen

Hout

slijpen en afwerken

Opleidingen-cursussen

Ronald Kanne - Wardsestraat 15 - 7031 HD Wehl (NL)

www.dehoutdraaijerij.nl - info@dehoutdraaijerij.nl - +31 653 173 580

GANZ NEU! Einführungspreis
1199,00 €
inkl. Mwst

MIDI PRO

- 3 LAGER IM SPINDELSTOCK SORGEN FÜR ENORME LAUFUHE
- BREITER POLY V FLACHRIEMEN
- DREH- UND VERSCHIEBBARER SPINDELSTOCK
- 100 MM HUB AM REITSTOCK
- TRAPEZGEWINDE IN REITSTOCKPINOLE
- OPTIONALE BOHRPINOLE
- KOMPAKTE BAUWEISE
- AUSLADENDE FÜSSE BIETEN MEHR STEHSICHERHEIT

MEHR INFOS AUF

WWW.DRECHSELBEDARF-SCHULTE.DE

De Draaibank als drumschuurmachine

Henk de Rijk

Een van de mooie dingen bij het houtdraaien is vind ik, het segment draaiwerk, eerst de stukken zagen en cirkels lijmen, maar na het lijmen zitten er altijd wat verschillen in de oppervlakte van de cirkels.

Het mooiste is om deze glad te schuren voor dat je ze op elkaar lijmt, maar dat gaat niet op de vande dikte bank want kops gelijmd hout is nog wel wat zwak en om hier nu een speciale machine voor te kopen, dat gaat aardig in de papieren lopen.

Dus wat surfen op het web en bij You Tube een video gevonden van Stephen Ogle die uitlegt dat je van de draaibank ook een drumschuurmachine kan maken.

Ik laat u graag aan de hand van foto's zien hoe ik deze gemaakt heb.

Ik had nog een mooi stuk iroko liggen van 10 cm vierkant en 46 cm lang, deze ingespannen en rond gedraaid naar ongeveer 9 cm.

Daarna met de vlakke guts zo glad mogelijk gemaakt en steeds de dikte gecontroleerd met de elektronische schuifmaat.

Belangrijk is dat de cilinder over de hele lengte dezelfde maat heeft. Dit gaat het beste door schuurpapier op een blok te maken en daarmee te schuren, en cotinu de dikte meten, zet wel je masker op want dit stuift enorm.

Met de afsteekbeitel de inspanruimte voor de chuck gemaakt en aangeven waar het schuurpapier begint.

Voor de tafel en het schuurblad gekozen voor 18 mm betonplex vooral vanwege de gladheid afm. 400 x 350 mm

De bevestiging voor op de draaibank met 8 mm slotbouten en vleugel moer.

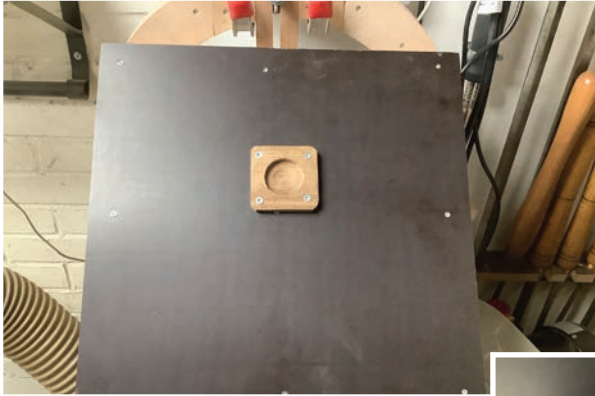

2 scharnieren op de onderplaat.

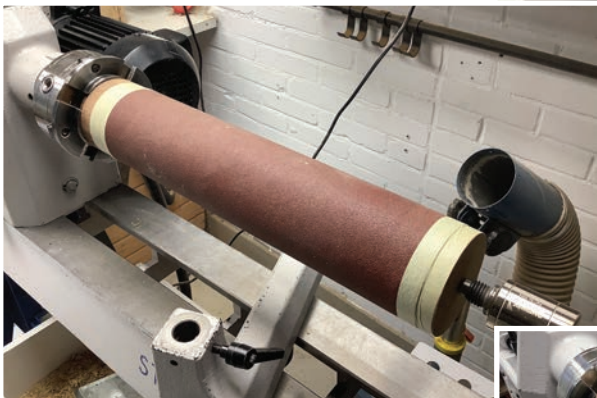
De schuurtafel bestaat uit 2 stukken van 400 x 400 mm en exact op elkaar gelijk en geschroefd en met het scharnier aan de onderplank bevestigd. Ik heb gekozen voor 2 stukken voor een goede stijfheid.

Op deze foto ziet u de schuurtafel tegen de drum aan.

In de onderplaat een gat geboord van 14 mm, en aan de onderkant van de schuurtafel een uitsparing waar de slotbout van 12 mm in past en in een blokje een verticaal gat geboord voor de slotbout, in het blokje nog horizontaal een schroef om het vast te zetten aan de slotbout

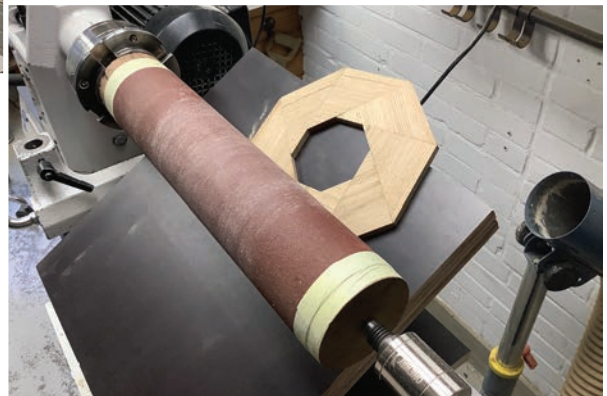
Door de slotbout met het draaiblokje te draaien kan je de hoogte van de schuurtafel t.o.v. de drum instellen. Hierna de drum beplakt met 2 zijdig tapijttape.

Dan het schuurpapier op de drum plakken. de hoogte instellen en schuren maar. De Draaibank laten draaien op ongeveer 700 toeren.

De hoogte instellen en niet te veel in 1 keer willen schuren maar telkens de hoogte iets aanpassen tot de schijf glad is.

In het volgende nummer van de AktieRadius laat ik u zien hoe ik de afzuiging gemaakt heb.

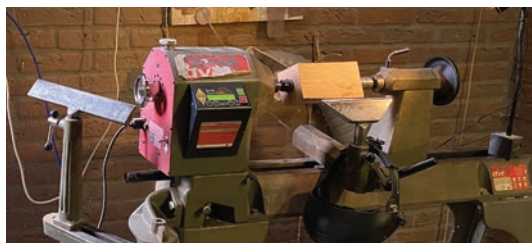

RADIUS Live

In België zeggen ze “blijf in je kot met Corona”, de afdeling De Zuiderling in Zuid-Limburg dacht, we kunnen toch online veel meer mensen bereiken! Want wat kan je doen als je niet bij elkaar kan komen door de Corona maatregelen?

Hoe kan je toch een bijeenkomst organiseren? Afdeling De Zuiderling heeft in deze periode samen met haar eigen leden en leden uit diverse provincies online bijeenkomsten georganiseerd via Zoom Pro. Dit programma kan gebruikt worden op een computer, iPad of telefoon om videobellen met groepen mogelijk te maken.

Ook in het noorden kwamen deze ideeën binnen en werd hulp van de Zuiderlingen ingeroepen. Met deze kennis heeft de afdeling Radius-Noord een live demo sessie gehad waarbij leden uit Limburg en haar gasten uitgenodigd waren. Zoom maakt het mogelijk om een demo te streamen, live te bekijken, waarbij direct vragen gesteld kunnen worden

zodat een interactieve demo mogelijk is. Deze eerste stappen smaakten naar meer! Inmiddels hebben we, onder de vlag van Radius Live nog een aantal bijeenkomsten. Er is nog ruimte genoeg in onze virtuele demo ruimte. We willen jullie dan ook om met je laptop opschoot of via de iPad de demo's te volgen. Ook draaiers die iets verder van een afdeling vandaan wonen kunnen demo's bijwonen. Als groep kun je ook samen kijken op bijvoorbeeld een grote tv die gekoppeld is aan een laptop via een HDMI kabel. Hierdoor kunnen ook mensen die niet alle technologische snuffjes in huis hebben, toch meekijken en vragen stellen.

We streven er naar om leden zelf de demo's te laten geven en verschillende onderdelen van houtdraaien te laten zien. We verwachten dat de kosten laag zijn, daarom zal een kleine bijdrage van € 5,- per jaar voldoende zijn. Je kan je opgeven via de Radius website bij afdeling Radius-Live. Via e-mail of groepsapp ontvang je voor elke sessie een link naar de Zoom Live demonstratie.

We hopen jullie te zien bij de volgende sessie.

Cursus Snijdend Houtdraaien Christiaan Jörg

In kleine groepjes (max. 3 personen) leer je op een grote bank (Wema en Jet) met zelfvertrouwen en plezier je hobby uit te oefenen.

Basiscursus I en II (8 x 4 uur) € 390,00

Voor mensen die willen beginnen (I) en draaiers die het juiste spoor nog niet hebben gevonden

Vervolgcurus (4 x 4 uur) € 195,00

Tussen de centers en voor de kop. Het uitbouwen van de reeds geleerde kennis en kunde

Inschrijfformulier en informatie

Christiaan Jörg, W. Heukelslaan 6, 3581 SP Utrecht, Tel. 030-2513684, info@christiaanjorg.com
www.christiaanjorg.com

Volgelaats overdruk stofmasker” een goedwerkend en goedkoop alternatief!!

Tom Biesot

In vorige nummers van Radius hebben we uitgebreid kunnen lezen over de gevaren van de kleine stofdeeltjes die wij als houtdraaiers produceren bij onze hobby of beroep. Vooral bij het schuren van onze draaiwerken komt veel fijnstof vrij, dat slecht is voor onze longen.

Ik kom uit een echte “houtdraaiers” familie en mijn grootvader, die “beroeps”houtdraaiër was en waar ik het houtdraaien van heb geleerd, heb ik nog nooit een stofmasker zien dragen. Als het te stoffig werd dan knoopte hij een sjaal om zijn mond en neus. Ik wist ook niet beter in die tijd (de jaren 60), want wij dachten dat houtstof een ongevaarlijke natuurlijke stof was, die wel afgebroken werd in je lichaam. Ook mijn vader die een “hobby”houtdraaiër was, heb ik alleen zijn laatste jaar dat hij draaide, af en toe een stofmasker zien dragen. Beiden hebben toch een respectabele leeftijd gehaald en zijn niet overleden aan stoflongen of gerelateerde ziekten en hebben waarschijnlijk een natuurlijke weerstand gehad of gewoon geluk!! Vandaag de dag weten we gelukkig beter en proberen we ons te beschermen tegen het houtstof, zeker van de gevaarlijke “exotische” houtsoorten en de stukken met “slaap”, waar schimmels in zitten.

Ik ben snor en baarddragend (en heb ook nog contactlenzen), dan heb je al gauw een probleem met de meeste beschikbare stofmaskers, ze sluiten niet goed af op het haar. Het doorsnee stofmasker met het buigbare neusgedeelte sluit ook zonder snor en baard niet goed af. Een oplettend persoon bemerkt al snel dat er altijd valse lucht met stof langs de randen binnenkomt, wat goed te zien is als je daarna je neus snuit!!

In de wat duurdere klasse stofmaskers vinden we maskers die al beter afsluiten d.m.v. een rubberen huis met daarop vervangbare filterpatronen en oogbescherming, maar dan

praten we al gauw over 50 tot 100 euro! En de vervangingsfilters zijn ook niet goedkoop en die moeten vaak verwisseld worden, o.a. door bacterie aangroei uit onze adem!

Ik ben al geruime tijd op zoek naar een betaalbaar en goed afsluitend stofmasker met een hoog draagcomfort! De beste bescherming en comfort biedt een “volgelaats overdruk masker”, maar dan zitten we gelijk in een bijzonder hoog prijs segment, we praten dan over prijzen van 350 tot 700 euro!

Voor je gezondheid moet je geen concessies doen, maar dit is wel erg veel geld en de filterpatronen zijn ook prijzig. Ik weet zeker dat een firma in “China” zo iets veel goedkoper en net zo degelijk zou moeten kunnen maken. Ik heb al een overdruk masker met helm gevonden bij HBM machines in Moordrecht, voor 199 euro, maar dat is met een “lashelm” en daar hebben we als houtdraaiers niks aan. Dat moet toch ook gemaakt kunnen worden met een helm/vizier voor houtdraaiers en andere houtbewerkers?! Ik heb het al besproken met een medewerker van HBM, dus we houden hoop!

Afwachtende van wat de “techniek”, betaalbaar, op termijn kan aanbieden ben ik ruim een jaar geleden zelf eens gaan nadenken en wat gaan construeren op mijn hobbyzolder en ik moet zeggen met een positief resultaat zoals u in dit artikel kunt lezen en zien. Op foto: 1 en 2 ziet u alvast het eindresultaat! Omdat ik vroeger veel heb “gesnorkeld” met een duikmasker, was dat het eerste wat in

mij opkwam om te gebruiken als uitgangspunt voor mijn masker, ze sluiten altijd goed af op je gezicht! Toen ik op internet ging zoeken, zag ik dat er in de duikwereld ook al heel veel was veranderd ! Zo zijn ook in die wereld de “Full-face” maskers de nieuwe hype! Ik heb op internet zo’n nieuw masker aangeschaft voor 22 euro, zie foto 3, mijn maat is medium, er zijn ook andere maten, (even passen in een sportwinkel) en heb het masker zo aangepast, dat ik er een “eigen fabricaat” overdruk masker van kon maken, met gebruik van een nieuwe generatie “microvezel stofzuigerzak”!! Hier volgt een beknopte beschrijving van het maken van mijn masker m.b.v. detailfoto’s.

In het duikmasker zie foto 3, zit een soort binnenmasker dat over de neus en mond valt, van zacht siliconenrubber, hierin zitten 2 kleine membraanklepjes die de “in en uitademlucht” van elkaar scheiden. Door een speciale constructie van het masker wordt de “in en uitademlucht” door de snorkelpijp geleid. De afneembare snorkelpijp bestaat uit 3 kanalen, waarvan de buitenste 2 de uitademlucht transporteren en het middenkanaal de inademlucht, dit is goed te zien op foto 4, hier is de snorkelpijp verwijderd.

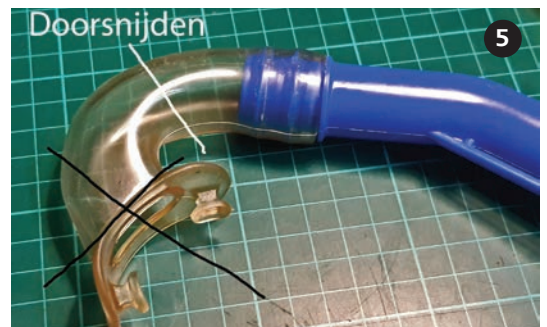
De snorkelpijp heb ik doorgezaagd op de aangegeven zaaglijnen, te zien op foto: 4, hierdoor wordt het middenkanaal een vierkant pijpje,

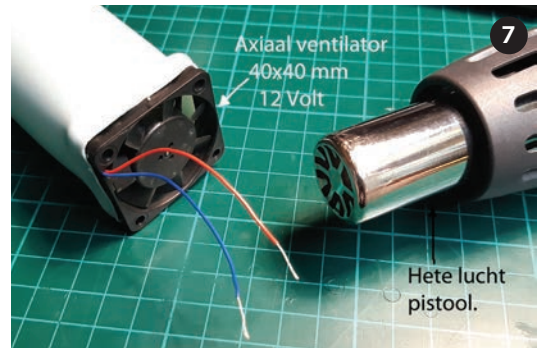

Foto 4

dit is goed te zien op foto: 6. We hebben nu een los stukje snorkelpijp, hierop wordt een stuk siliconenslang geschoven dat ik heb gemaakt van het mondstuk van een oud duikmasker, zie foto: 5. Het overige stuk snorkelpijp met de bal er in, gooien we weg!

Het stukje slang zetten we vast met een kleine tie-wrap op het vierkante stuk van het middenkanaal, zie foto: 6.

Voor de aanvoer van de verse lucht, heb ik gebruik gemaakt van een kleine 40x40x10 mm axiaal koelventilator van een computer, werkend op 12 Volt en 0,1 ampère met een opbrengst van 12 kuub per uur. Kost 4 euro op internet! Heel belangrijk, dit zijn “koolborstelloze” ventilatortjes met glijlager, dus geen vervuilende deeltjes die ingeademd kunnen worden en praktisch geluidloze werking en lange levensduur!!!! Let wel op de juiste aansluiting van plus en min draad, anders draait hij niet!! Voor de behuizing van het ventilatortje heb ik een oud plastic flesje gebruikt voor haarlak van de ETOS, die mijn vrouw had liggen. De afmetingen zijn, doorsnede 47 mm en lengte 100 mm, hier de onderkant van afgeknipt, daarna de onderkant warm gemaakt met een hete lucht pistool en toen het ventilatortje erin gedrukt.

zwakstroomdraad, zie ook foto: 9. Voor een goede fijnstof filtratie had ik gekozen voor een nieuwe generatie microvezel stofzuigerzak, te koop bij de Handyman en Action, type AM-01, anti bacterieel en Hepa filtratie , met FSC keurmerk. Kosten waren 6 euro voor 5 zakken!!!! In eerste instantie wist ik een jaar geleden nog niet of je ongestraft door een stofzuigerzak kon ademen, ik kon er op internet niks over vinden. Maar toen de Corona uitbrak vorig jaar, hoorde

ik in mei 2020, toen er een gebrek was aan mondmaskers, dat je ze zonder gevaar kon maken van een “microvezel stofzuigerzak”, het is vergelijkbaar met een FFP2 mondmasker, toen wist ik dat het goed was! Op de zak zit een aansluiting voor een stofzuiger, deze knippen we er zorgvuldig in de rondte vanaf, hierdoor ontstaat een rond gat. Nu schuiven we de zak over de ventilator en flesje naar beneden en onderaan het flesje zetten we deze even vast met een daarvoor aangebracht elastiek of plakband, hierna plaatsen we er een tie-wrap overheen en halen het plakband weg, zie ook foto: 10. In principe werkt het masker ook al zonder de aangevoerde lucht van de

Zie ook de foto's: 7 en 8. Na afkoeling zit het goed vast, eventueel met lijmpistool nalijmen.

Over het ventilatortje heb ik 2 boogjes van ijzerdraad gespannen, zodat de gebruikte “stofzuigerzak” niet plat op de ventilator komt te liggen en niet meer kan zuigen, zie foto: 9. Aan de losse eindjes van de ventilator voedingdraden, een langer snoer gesoldeerd van 1 meter

ventilator, het is immers een duikmasker! Maar dan treed er na verloop van tijd toch een beetje condens op aan de binnenzijde van het vizier. De constante aanvoer van de verse lucht verhindert deze condensaanslag. De ventilator trekt als het ware de lucht in een constante

stroom door de stofzuigerzak naar binnen en blaast deze in het masker waardoor het niet benauwd wordt.

Voor de 12 volt voeding is een kleine universele AC/DC trafo te koop van 220 Volt naar 12 volt, 300 mA, voor 12 euro, zie foto: 11. Hier ook een langer snoer aangezet van 1,5 meter, voor mij genoeg lengte van draaibank naar stopcontact. Aan het einde van het snoer een mannetje stekker gemonteerd en aan het einde van de ventilatordraad een vrouwtje stekker, zodat het masker ontkoppeld kan

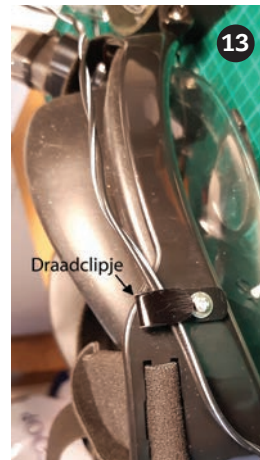
worden van de trafo, zie foto: 11 en foto 12. Voor het draagcomfort heb ik op een oude broekriem een plastic knijper gemonteerd, tijdens het draaien heb ik de riem om, die de ventilatordraad vasthoudt en het gewicht van de stekkers weg neemt, zie ook foto: 12.

Aan de zijkant van het masker heb ik een kleine plastic clip gemaakt, die de draad klemt

die van de ventilator afkomt, zie foto: 13. Op de overzichtsfoto: 14, zijn alle onderdelen goed te zien. De witte stekkers lijken wat groot, het zijn 220 Volt stekkers, maar in de praktijk werken ze goed, even de pootjes merken voor plus en min!!

Omdat ik contactlenzen draag en daarbij ook al aardig op leeftijd ben (67), heb ik een leesbril nodig bij het houtdraaien, als het om de details gaat ,(u herkent dat wel). Bij dit masker is het niet praktisch om een bril te dragen, voor wat betreft de gelaatsafsluiting. Ik heb daar een oplossing voor verzonnen, die wonderwel goed werkt bij dit masker, namelijk een voorzetbril. Ik heb een goedkope leesbril

gekocht met "grote glazen" voor 3 euro bij de Action, en daar de pootjes van af gehaald. Met wat stukjes hard plastic, schroefjes en moer-

tjes , lijm en een hete luchtpistool, een mooi "hulpframe" gemaakt en dit gemonteerd op de bril, zie foto's 15, 16.

Op het duikmasker zit standaard aan de bovenzijde een klempunt met schroef, voor het monteren van een eventuele “action-

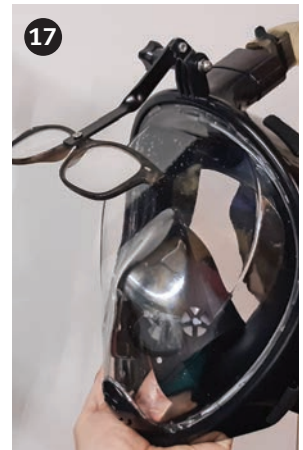
de grote glazen! En makkelijk schoonmaken! Het vizier van het masker is gemaakt van een harde krasvaste kunststof.

Het masker heeft een goed instelbare hoofdband, die eenmaal ingesteld op de maat van je hoofd, het op en af zetten vergemakkelijkt. In eerste instantie lijkt het wat benauwend, maar in de praktijk went het masker erg snel. Aan de bovenzijde, boven de ogen, is de constante aanvoer van lucht voelbaar, deze is niet hinderlijk, ook niet voor mensen met contactlenzen, zoals ik! De allereerste keer heb ik het masker direct getest en heb het ruim een

uur op mijn hoofd gehad, zonder benauwdheid of andere klachten. Al is het altijd prettig als het weer wordt afgezet, want het zicht is toch wat minder dan bij een los gezichtsscherm. Een ander voordeel van dit masker is, dat het filtermateriaal (de stofzuigerzak), niet in aanraking komt met de ademlucht en hier ook geen bacteriegroei zal zijn, hierdoor kan de zak langer gebruikt worden dan bij een gewoon mondkmasker.

Na intensief gebruik, trek ik de zak met aansluiting los van de slang, deze zit er met enige weerstand ingeschoven en neem hem mee naar buiten, waar ik aan de buitenkant van de zak het stof er even vanaf sla, hierdoor zal hij minder snel verstopten.

Ook maak ik na gebruik de binnenkant van het masker schoon met vochtige antibacteriële weggooidoekjes. Omdat het onderste gedeelte, bij de mond wel kan beslaan met condens! Veel van de gebruikte materialen had ik op mijn hobbyzolder liggen, maar als u op internet zoekt, dan komt alles bij elkaar niet hoger uit dan 45 euro in totaal en dat is een fractie van wat we betalen voor een “echte”! Ik zal hier en daar misschien nog wat aanpassen, maar het is eigenlijk niet nodig.

Al met al ben ik heel tevreden met het eindresultaat en al is dit een tijdelijke oplossing, want mijn voorkeur gaat natuurlijk nog steeds uit naar een “echte” die betaalbaar is, maar het wachten hierop heeft nu niet zo veel prioriteit meer!! Ik verwacht niet dat veel mensen nu zo'n masker gaan maken, maar ik wilde u dit verhaal niet onthouden.

Veel (stofvrij) draaiplezier, ook in Corona tijd!

Verenigingsnieuws

Afdelingsnieuws – Agenda - Mutaties ledenlijst - Advertenties

De genoemde data van de bijeenkomsten zijn geplande data maar door Corona zullen waarschijnlijk de meeste bijeenkomsten niet doorgaan en kan men bij onduidelijkheid altijd beter even contact op nemen met de betrokken afdeling omdat deze zelf bepaalt wanneer er weer eventueel gestart wordt.

Afdelingsnieuws

Afdelingsbijeenkomsten zijn in principe ook voor leden uit andere afdelingen te bezoeken. Wel graag van te voren afstemmen met de afdelingscontactpersoon waar u ook info kunt krijgen over de afdeling.

Afdeling Arnhem-Nijmegen

Afdelingscontactpersoon:

Jan v.d. Berg, tel. 040 2122076

jmhmvandenberg@hotmail.com

Bijeenkomsten in 2021:

Nog niet bekend.

De bijeenkomsten worden gehouden in het gebouw ReVaBo, pastoor Bruggemanlaan 33A, 6861 GR Oosterbeek, van 9.30 uur tot 12.30 uur.

Afdeling Dommeldraaiers (Schijndel-Den Bosch)

Afdelingscontactpersoon:

Jan van Kol, tel. 0493-707443 of 06-44608567

jvankol@gmail.com Onze

bijeenkomsten worden gehouden in, in Tuinrijk Cello, Hoogstraat 36A, 5271 SW St Michielsgestel

Bijeenkomsten in 2021:

Nog niet bekend

Afdeling Drechtstedendraaiers (Dordrecht riviereiland - Hoekse Waard)

Afdelingscontactpersoon:

Albert van den Ende, tel. 06 44530777
aende211@xs4all.nl

Bijeenkomsten in 2021:

23 januari, 6 maart, 17 april, 29 mei, 10 juli, 11 september, 30 oktober, 11 december

De bijeenkomsten worden gehouden van 9.30 – 12.30 uur in het Ambachtshonk, Patersweg 53, 3314 HT, Dordrecht.

Afdeling Flevohoutdraaiers

Afdelingscontactpersoon:

René Muis, tel. 06 50830010
r.muis@upcmail.nl

Bijeenkomsten in 2021:

18 januari, 8 februari, 29 maart, 17 mei, 5 juni.

De bijeenkomsten worden gehouden Hoeve Vredeveld, Zeeasterweg 15 in Lelystad.

Afdeling Gouwe Groep

Afdelingscontactpersoon:

Bert Dusseljee, tel. 0186 601696
h.dusseljee@hetnet.nl

Bijeenkomsten in 2021:

21 januari, 25 maart, 27 mei, 24

juni, 16 september, 21 oktober, 18 november, 16 december.

De bijeenkomsten vangen aan om 19.00 uur en worden gehouden bij Cor Doornekamp, Oud Bodegraafseweg 104, 2411 HX Bodegraven.

Afdeling Haarlem

Afdelingscontactpersoon:

Wiebe Damstra, tel. 023 5328736
info@meerstad.nl

Bijeenkomsten in 2021:

Nog niet bekend

De bijeenkomsten worden gehouden op donderdagmiddag. Informatie over de plaats bij de afdelingscontactpersoon.

Afdeling Haarlemmermeer

Afdelingscontactpersoon:

Klaas Dikstaal, tel. 020 6592977
Bijeenkomsten in 2021:

22 januari, 5 maart, 16 april, 28 mei, 2 juli, 20 augustus, 1 oktober, 12 november, 17 december

Alle bijeenkomsten worden gehouden in Wassenaar. De bijeenkomsten beginnen om 09.00 uur en eindigen 16.30 uur.

Afdeling Lochem

Afdelingscontactpersoon:

*Harry Meinders, tel. 0575 525403
hpgrhmeinders@outlook.com*

Bijeenkomsten in 2021:

9 januari, 6 februari, 6 maart,

10 april, 5 juni, 6 september, 4

oktober, 1 november, 6 december. De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie: Stichting de Stoomhoutzagerij NAHUIS, Winterswijkseweg 47, 7141 DM Groenlo

Afdeling Noord

Afdelingscontactpersoon:

*Willem v.d. Schors, tel. 0594 213326
wmvdschors@gmail.com*

Bijeenkomsten in 2021:

Nog niet bekend.

De bijeenkomsten worden gehouden op de locatie Zaal RK Kerk, Dr. Nassaulaan 3c, 9401HJ Assen, tel.0592 313029 en vangen aan om 10.00 uur. Inloop vanaf 9.30 uur.

Afdeling Noord-Holland Noord

Informatie: info@houtdraaibaak.nl

Bijeenkomsten in 2021:

Nog niet bekend.

De bijeenkomsten worden gehouden in het dorpshuis "de oude school", Dorpstraat 72, 1711 RK Hensbroek en beginnen om 19.30 uur

Afdeling Rotterdam

Afdelingscontactpersoon:

*Bert Rosbach, tel. 010 4184786
a.rosbach@chello.nl*

Bijeenkomsten in 2021:

9 februari, 6 april, 14 september, 9 november.

Inlichtingen bij Bert Rosbach.

Afdeling Utrecht,

Werkgroep 'De Lekstroom'

Afdelingscontactpersoon:

*Ruud Philipsen, tel. 078 6162310
ruudph@kpnmail.nl*

Bijeenkomsten in 2021:

10 maart, 21 april, 2 juni, 14 juli, 25 augustus, 6 oktober, 10 november, 15 december.

Locatie Museumwerf "Vreeswijk", Wierselaan 113, 3433 ZS Nieuwegein van 13.00 – 16.00 uur.

Afdeling Veluwedraaiers

Afdelingscontactpersoon:

*Joop Erbé, tel. 0341 262432
joopr@hotmai.com*

Bijeenkomsten in 2021:

Nog niet bekend

De bijeenkomsten worden gehouden in verschillende plaatsen (zie boven).

Afdeling Vormgeven

Afdelingscontactpersoon:

*Ab Strijker, tel. 0320 220118
aenrstrijker@gmail.com.*

Bijeenkomsten in 2021:

Locatie nog vast te stellen.

Info verkrijgbaar bij Bert Rosbach: 010 4184786

Afdeling Westfriesland

Afdelingscontactpersoon:

*Aad Sneeboer, tel. 06 10423488
aadsneeboer44@gmail.com*

Bijeenkomsten in 2021:

Nog niet bekend

De bijeenkomsten worden gehouden in Dorpshuis "De Stek", Op Den Hoef 36, 1613 LA Grootebroek.

Afdeling Zeeland/West Brabant

'De Scheldedraaiers'

Afdelingscontactpersoon:

*Theo de Graaff, tel. 0164 683774
theodegraaff1@gmail.com*

Bijeenkomsten in 2021:

iedere eerste zaterdag van de maand (niet in augustus).

De bijeenkomsten worden gehouden in Het Ambachtscentrum, Kattendijksedijk 27 te Goes en vangen aan om 09.30 uur.

Afdeling De Zuiderling

Afdelingscontactpersoon:

*Iris Laven
info@lavenhofje.nl*

De bijeenkomsten worden 10 keer per jaar gehouden in Kerkrade, Zuid-Limburg Voor meer informatie kunt u kijken op www.lavenhofje.nl

Radius Live

Afdelingscontactpersoon:

*Gijs Schoonderbeek gws1@home.nl
Iris Laven info@lavenhofje.nl*

De demonstratie wordt 4 x per jaar online gehouden via Zoom. Voor meer informatie kunt u kijken onder de knop Radius Live.

Onderlinge contacten tijdens corona.

In een eerdere AktieRadius werd al gesproken over de vraag hoe we de onderlinge contacten kunnen verbeteren tijdens de corona-periode waarin we beperkt zijn in vele opzichten.

Hierbij een mogelijkheid om de contacten tussen de leden van een afdeling onderling meer mogelijkheden te geven.

Als iemand binnen een afdeling het initiatief neemt om een app-groep op te richten kan ieder lid zich voor deelname hieraan melden bij de beheerder van die groep.

Er wordt dan van alles uitgewisseld tussen de deelnemers zoals vragen, foto's van werkstukken, problemen, etc.

Omdat zich dat beperkt tot de deelnemers van deze groep en niet alle leden hieraan willen of kunnen deelnemen is het een idee om de foto's vanuit deze groep te verzamelen, losse foto's of collages, en die via e-mail naar alle afdelingsleden te sturen. Men mist dan weliswaar het onderlinge commentaar maar ziet toch van alles voorbij komen, vooral afbeeldingen van gemaakte werkstukken die je normaalgesproken alleen tijdens een bijeenkomst ziet.

Het is maar een idee in deze donkere tijden. Succes ermee! Jan Karreman

Bij het afscheid van Wim Koppejan.

Stel je voor onze bijeenkomsten: twee grote meubelplaten als langgerekte tafel met daar omheen een redelijk grijs en ietwat kalend gezelschap al dan niet gewapend met een gehoorapparaat. Op tafel de zelfgemaakte trofeeën. Wim zat meestal naast de draaiers van grotere werkstukken: zeg maar bij de groten der aarde.

Vaak was er verbazing hoe hij zijn werkstukken had gemaakt.

Wim vertelde dan met kennis van zaken welke technische hulpmiddelen hij had gemaakt en in welke volgorde was gewerkt. Een promotor van het houtdraaien ook bij het geven van demo's.

Technische uitdagingen vond hij prachtig. Soms langs de randen van veiligheid.

Meerdere keren hebben we in zijn werkplaats gesproken over draaitechniek en vormgeving. Hij was benieuwd naar nieuwe en harmonieuze vormen. Daarin heeft hij de laatste jaren een grote ontwikkeling doorgemaakt. Vooral toen hij de smaak te pakken kreeg van het segmentwerk.

Vooral te zien in zijn Esscher-achtige ontwerpen. Het getuigt van abstract kunnen denken en technisch inzicht. Je moet als het ware door de verlijmdde stukjes hout heen zien wat het eindresultaat moet worden. Steeds de verbeelding voor ogen die je handen stuurt.

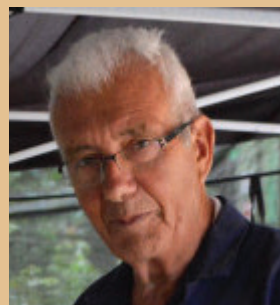
Meestal pijnlijk handen door zenuwpijn. Daar wisten we van. Ik heb daarom zonder vermelding wel bijeenkomsten ingekort. Dan ging het niet meer.

Ondanks dit genoot Wim van de bijeenkomsten, van houtdraaien, van nerven, van uitdagingen, van bijzondere bomen uit de Schepping.

Wat is er dan mooier om zelf een beetje schepper te zijn van vorm en inhoud, van zelfontplooiing, van waarde ontlokken aan een onooglijk stuk hout. Gewoon lekker afleiding hebben in de schuur en daarover uitleg te geven aan collega houtdraaiers: scheppend bezig te zijn.

Een dubbele longontsteking stopte de vaardige handen van een beminde echtgenoot, vader en grootvader en geliefd houtdraaiër.

Namens de Flevohoutdraaiers: Jan Pranger

SHELLAWAX

hèt product voor houtdraaiwerk met glans

info, bestellen, demonstratie aanvragen

WWW.WOODTURNING-POLISH.EU

info@woodturning-polish.eu ☎ +31 6 27846808

Colofon

Lidmaatschap

Bij inschrijving zijn de volgende opties mogelijk:

A jaarcontributie € 30,00 plus het laatst uitgekomen tijdschrift in het jaar van inschrijving. Leden buitenland € 32,50.

B begunstiger € 15,00 per jaar

(Begunstigers zijn volwaardig lid en hebben stemrecht. Zij ontvangen echter geen AktieRadius)

De inschrijf- en administratiekosten bedragen voor elk van deze mogelijkheden € 7,50. Men is lid van de Vereniging nadat zowel het inschrijfformulier als de verschuldigde contributie en de kosten zijn ontvangen.

Adreswijzigingen dienen tijdig doorgegeven te worden aan de ledenadministrateur, die zorgt voor de verdere verspreiding hiervan. Het lidmaatschap wordt stilzwijgend voortgezet, tenzij het lid minstens 4 weken vóór het einde van het kalenderjaar schriftelijk aan de ledenadministrateur bericht dat men het lidmaatschap wil beëindigen. Op de website van RADIUS www.houtdraaien.com vindt u onder contact een digitaal inschrijfformulier.

Rabobank BIC code: RABONL2U

Rabobank IBAN code:
NL54RAB00396 3723 17

Bestuur

Voorzitter: Pieter (P.C.C.J.) Hermans,
Douwe Brouwerweg 8, 1602 MK Enkhuizen
tel. 0228 317569

e-mail: voorzitter@houtdraaien.com

Secretaris: Wim (W.) Meijboom
Kamperfoeliestraat 8, 1338 VN Almere
tel. 036 532 8626

e-mail: secretaris@houtdraaien.com

Penningmeester:

Harrie (H.) van Cranenburgh
Hobbemakade 113-3, 1071 XV Amsterdam
tel. 06-15 41 62 36

e-mail: penningmeester@houtdraaien.com

Leden: Jan (J.H.) Karreman, Marcel (M.) van Berkel

Ereleden:

M. Douma en R.M. Wetzels

Ledenadministratie:

Jeanne Hermans – Koch, tel. 0228 317569,
e-mail: ledenadministratie@houtdraaien.com

Advertenties

Neem contact op met de redactie.

Redactie

Eindredacteur: Henk (H.A.) de Rijk,
Meeuwenlaan 37, 2421 ED Nieuwkoop
tel. 06 254 126 76

e-mail: aktieradius@houtdraaien.com

Redactieleden: Nico Oosthoek, Gerard Gaasbeek, Jan Karreman, Pieter de Kubber
Correspondenten: Iet Feith, Jan Pranger

Kopij

AktieRadius verschijnt viermaal per jaar; medio maart, juni, september en december. De redactie verzoekt u uw bijdragen uiterlijk 6 weken voor de verschijningsdata per e-mail aan te leveren of op een DVD. Deze stukken vertolken de mening van de inzender en behoeven niet de mening van het bestuur of de redactie te vertolken. Zij worden dan ook geplaatst buiten de verantwoordelijkheid van RADIUS en de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij in welke vorm dan ook inhoudelijk te beoordelen, zonder opgaaf van redenen te weigeren of in te korten. Gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is slechts toegestaan met schriftelijke toestemming van het bestuur.

Kijk ook eens op de website van Radius naar de instructiefilmpjes:

www.houtdraaien.com

BAPTIST

VOOR HOUTBEWERKERS .NL

Bezoek **Baptist.nl** en vind ruim 12.000 artikelen! Dé speciaalzaak voor houtbewerkers, met het grootste assortiment gereedschappen en machines.

**RUIM
12.000
ARTIKELEN
ONLINE!**

Graag tot ziens bij Baptist in Arnhem.
De koffie en thee staan klaar!

DEALER VAN O.A.:

**WIVAMAC
(ZEBRANO)**

RECORD POWER

TEKNATOOL

ONEWAY

SORBY

TORMEK

HAMLET

CROWN

EN MEER!

VLAMOVEN 32, ARNHEM

026 - 445 16 44

HOUTBEWERKERS@BAPTIST.NL

WWW.BAPTIST.NL